

RAD SA TEŠKIM PACIJENTOM

DERVIŠEVIĆ NUSRETA ,VMS
JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo
OJ DZ Ilijaš

CILJ

1. Usvojiti najosnovnije smjernice da bi se olakšao rad zdravstvenog radnika sa teškim pacijentom

DEFINICIJA

- ❑ To je onaj pacijent s kojim zdravstveni radnik ima teškoće da uspostavi efektivni rad i terapijski odnos
- ❑ To je pacijent koga je teško liječiti zato što je teško biti s njim

PLAN ZA TRENUTNO REAGIRANJE

- ❑ Prihvatiti njegovu reakciju
- ❑ Izbjeći konflikte pri prvom susretu
- ❑ Ispuniti želju(ako je moguće)
- ❑ Pokušati dobiti što više podataka bez pritiska
- ❑ Primjeniti SOFTEN tehniku neverbalnog komuniciranja
 - S-smiješak
 - O-otvoren stav
 - F-nagnut naprijed
 - T-dodir
 - E-kontakt očima
 - N-klimanje glavom

TIPOVI TEŠKOG PACIJENTA

- ❑ Pacijent hipohondar
 - “ ovisnik
 - “ u žalosti
 - “ sklon suicidu
 - “ zahtjevan(česte posjete,pozivi, traži lijekove,uputnice,testove...)
 - “ koji se stalno žali na nove probleme
- ❑ Anksiozni pacijent
- ❑ Depresivni “
- ❑ Ljutit i nasilan pacijent
- ❑ Privlačan i seksualno atraktivan pacijent
- ❑ Pacijent koji ne odgovara na pitanja
- ❑ Pacijent zbunjujućeg ponašanja i nejasne anamneze

TIPOVI TEŠKOG PACIJENTA

- ❑ Pacijent sa ograničenom inteligencijom
- ❑ Pričljiv pacijent
- ❑ Plačljiv “
- ❑ Nepismen “
- ❑ Gluh ili nagluh pacijent
- ❑ Slijep ili slabovid “
- ❑ Umirući pacijent
- ❑ Pijan “
- ❑ Pacijent podvrgnut nasilju u porodici
- ❑ Djeca,adolescenti....

PLAN ZA DUGOROČNI ODNOS

1. Prihvatiti pacijentovu reakciju kao najbolju moguću u sadašnjem trenutku
2. Prihvatiti limitirane ciljeve zdravstvene njege koji su prihvatljivi za pacijenta
3. Nemoj reagovati ako pacijent testira vaš odnos
4. Informiraj kolege i ljekara o slučaju i traži od njih savjet i njihovo aktivno učešće
5. Koristiti svaku pacijentovu posjetu da bi načinio progres u malim koracima
6. Ne zadržavati teškog pacijenta duže od 10 minuta
7. Ne koristiti mnogo direktnih pitanja koja ne dozvoljavaju pacijentu da se dovoljno izrazi
8. Pacijentovu šutnju koristi pravilno

PLAN ZA DUGOROČNI ODNOS

9. Koristi klinički metod "Pacijent u središtu":
 - ispitivanje bolesti i hitnosti
 - shvatanje cjelokupne ličnosti
 - nalaženje zajedničkog interesa i mišljenja
 - inkorporiranje prevencije i promocije zdravlja
 - razvijanje odnosa pacijent-zdravstveni radnik
 - realističnost
10. Pokušaj da se zaštiti pacijenta od štete koju može dobiti u zdrav.sistemu ako ga koristi na neodgovarajući način
11. Budi prvi koji pozdravlja
12. Budi spreman za posjetu

TIPOVI TEŠKOG PACIJENTA

13. Koristi BATHE tehniku pri otkrivanju poremećaja kao i poremećaja ponašanja te spoznaje konteksta trenutne posjete ljekaru:
 - B (pozadina)-Šta se dešava?Što ste došli danas?
 - Može objasniti kontekst pacijentove posjete
 - A (afekt)-emotivni status.Kako se osjećate u vezi s tim?Kako vas to pogađa?
 - T (problem)-Šta vas najviše uznemirava u ovoj situaciji?Šta je najveći problem u vašoj bolesti?
 - H (rukovanje)-Kako se nosite s tim?
 - E (empatija)- Tvrđnja-To mora da je jako teško za Vas.Zvuči užasno.

KONTRAINDIKACIJE za ovu tehniku su suicidalni pacijenti,žrtve i izvršiooci porodičnog nasilja,osobe sa zloupotrebom lijekova,droga...pacijenti sa poremećajem ličnosti.

ZAKLJUČAK

Rad sa teškim pacijentom zahtijeva da:

- Zdravstveni radnik bude dobra osoba, strpljiva, staložena, obrazovana, edukovana, da ima dobru komunikaciju...
- Zahtijeva usku saradnju sa porodičnim doktorom-timski rad
- Multidiscipliniran pristup u radu sa teškom pacijentom
- Da se uspostavi saradnja (zavisno od slučaja) sa socijalnim radnikom DŽ;centrom za socijalni rad;općinom i drugim institucijama koje mogu pomoći u konkretnom slučaju.